

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

**KOMISIJA ZA ZAKONODAVSTVO, MANDATE, IMUNITETE, PRAVILNIK
SKUPŠTINE I NADZOR AGENCIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE**

IZVEŠTAJ

**O nadzoru nad sprovođenjem Zakona br. 05/L -003 o
elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno
odlukom suda**

JUL, 2022.GOD.

IZVRŠNI REZIME

Mandat Komisije za zakonodavstvo, mandate, imunitet, Poslovnik Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije, o nadzoru nad sprovođenjem zakona, zasniva se na članu 73. Poslovnika Skupštine Kosova. Komisija, po ovom osnovu, vrši nadzor nad delotvornošću zakona na snazi, daje preporuke i vrši kontrolu nad radom Ministarstva pravde (*u oblasti sprovođenja zakona*), kao i izveštava Skupštinu o obimu zakona.

Komisija za zakonodavstvo, mandate, imunitet, Poslovnik Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije, odlučila je da vrši nadzor nad sprovođenjem Zakona br. 05/L -003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda.

Komisija je izdala neophodna dokumenta za nadzor nad sprovođenjem zakona:

- Akcioni plan;
- Registar odredbi za nadzor nad sprovedenem zakona;
- Dnevni red sastanaka.

CILJ PRAĆENJA SPROVOĐENJA ZAKONA O ELEKTRONSKOM NADZORU LICA ČIJE JE KRETANJE OGRANIČENO ODLUKOM SUDA

Komisija za zakonodavstvo, mandate, imunitet, Poslovnik Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije odlučila je da vrši nadzor nad sprovođenjem Zakona br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno sudskom odlukom, u cilju sticanja praktičnih znanja o nekim ključnim pitanjima:

- Primena odredaba ovog zakona u praksi
- Problemi sa nedostatkom odredbi u ovom zakonu
- Manjkavosti u ovom zakonu
- Postupak i funkcionalnost/sprovođenja ovog zakona

U cilju razjašnjenja navedenih pitanja, Komisija za zakonodavstvo, mandate, imunitete, Poslovnik Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije odlučila je da izradi akcioni plan, angažovanje stručnjaka za izradu izveštaja, održavanje sastanaka sa relevantnim institucijama i slanje zahteva/pitanja u vezi sa tačkama koje je ova komisija identifikovala tokom ovog perioda nadzora nad sprovođenjem Zakona br. 05/L -003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda. U cilju razjašnjenja ovih pitanja, Komisija za zakonodavstvo, mandate, imunitete, Poslovnik Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije je 28. februara 2022. godine odlučila da formira radnu grupu za nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u sastavu: g. Adnan Rrustemi, predsedavajući, Blerta Deliu-Kodra, član, Hajdar Beqa- član, Dimal Basha- član, Driton Selmanaj- član, Besnik Tahiri, član, Doarsa Xhelili Kica- član, Artan Abrashi- član; Hydajet Hyseni-Kaloshi, član; Erxhan Galushi – član i Ljubinko Karadžić – član.

Radnu grupu podržava nevladina organizacija Demokratska plus (D+), preko angažovanog stručnjaka Av. Florim H. Shefqeti. Radna grupa je izradila akcioni plan, odredila dnevni red

poseta relevantnim institucijama i adresirala pitanja identifikovana na sastancima kroz pismena pitanja nadležnim institucijama.

DELATNOST KOMISIJE ZA NADZOR ZAKONA O ELEKTRONSKOM NADZRU LICA ČIJE JE KRETANJE ODLUKOM SUDA OGRANIČENO

Nalazi predstavljeni u ovom izveštaju su rezultat nadzora, koji su razvijeni prikupljanjem podataka od strane članova komisije kod nadležnih institucija, a koji je obuhvatio sledeće aktivnosti:

- Ministarstvo pravde;
- Sudski savet;
- Tužilački savet;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Probna služba;
- Policija Kosova;
- Institucija narodnog advokata.

POSETA MINISTARSTVU PRAVDE

Radna grupa je 22. aprila 2022. godine posetila Ministarstvo pravde, kao pokrovitelja ovog zakona, kako bi se izbliza uverila o nivou implementacije.

Ministarstvo pravde je, u cilju unapređenja standarda u vezi sa ograničenjem slobode po Odluci suda, 2015. godine planiralo, a potom i izradilo Zakon o elektronskom nadzoru lica kojima je odlukom suda zabranjeno kretanje.

Pored toga, data je i ocena u vezi sa uštedama u budžetu koje će ovaj zakon omogućiti, s obzirom da se to pozitivno odražava na uštede u budžetu, jer lice čija je sloboda ograničena ostaje kod kuće i nema nikakve troškove za državni budžet čuva izdržavanja u pritvorskom centru ili popravnoj ustanovi. Ako se ide još dublje, smatra se da će se ovim zakonom postići da mere za obezbeđenje prisustva okrivljenog u postupku¹ budu efikasnije. Ovo će važiti i za druge slučajeve koji se odnose na zaštitne naloge ili naloge za hitnu zaštitu, definisane Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici. Drugi deo obrazloženja za sponzorisanje ovog zakona bio je uticaj na javnu bezbednost, kao jedan od izazova u zemlji, pa se smatra da će imati pozitivan uticaj i u ovoj oblasti. Procena i analiza ovih delova bili su razlog zašto je zakon sponzoriralo i izradilo Ministarstvo pravde, a potom odobrila Skupština Republike Kosova, koji je počeo da se primenjuje od 1. jula 2015. godine.

Zakon ima dva podzakonska akta. Jedan izdaje Ministarstvo pravde, a drugi Ministarstvo unutrašnjih poslova. Radnu grupu je obavestila ministarka pravde gđa. Albulena Haxhiu koja je najavila da je radna grupa, kada je počeo rad, ocenila da se dva pitanja definisana ova dva podzakonska akta mogu regulisati samo jednim aktom, a već ga je izdalo Ministarstvo unutrašnjih poslova, koje je Administrativno uputstvo (MIB) br. 11/2016 za sprovođenje elektronskog nadzora i izveštavanja od strane Kosovske policije, lica čije je kretanje ograničeno². Pozivajući se na zakonom definisane obaveze nadležnih institucija, sačinjeni su delovi podzakonskih akata.

Ministarstvo pravde je obavestilo radnu grupu da nema mnogo informacija o nivou implementacije, jer su tek nedavno počele neke aktivnosti, uključujući i studiju izvodljivosti organizacije INSI.

INFORMACIJE KOJE DAJU ODGOVORNE INSTITUCIJE

Radna grupa je od Sudskog saveta, Tužilačkog saveta, Ministarstva unutrašnjih poslova, Probacione službe, Kosovske policije i Institucije ombudsmana zatražila informacije u pismenoj formi o njihovoj posvećenosti primeni ovog zakona.

Komisija je uputila pitanja u pismenoj formi Sudskom savetu Kosova i to:

- 1. Koliko su sudije upoznate sa ovim zakonom, i da li postoje slučajevi da su tužioci, osobe-njegovi branioci, roditelji ili staratelji maloletnog lica (član 5) predložili da se bilo koja od mera obezbeđivanja prisustva okrivljenog u postupku koristilo ovaj osnov da se neka od mera zameni elektronskim nadzorom?*
- 2. Da li postoje sudske odluke kojima je određen elektronski nadzor u skladu sa čl. 5. i 8. ovog zakona?*

---

¹ Zakonikom o krivičnom postupku određena je mera pritvora koja se predstavlja kao najteža mera koja se izriče okrivljenima, a to predstavlja finansijski trošak za državu, s obzirom da se pritvoreniku/pritvoreniku moraju ponuditi sve zdravstvene usluge, hrana, spavanje itd.

² Administrativno uputstvo (MIB) br. 11/2016 o sprovođenju elektronskog nadzora i prijavljivanja od strane Kosovske policije, lica čije je kretanje ograničeno, pristupljeno na: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12880>

3. *Od stupanja na snagu ovog zakona, da li je Pravna akademija održavala obuku za sudije?*

Povodom postavljenih pitanja, komisija je obavještena da na osnovu podataka kojima raspolaže SMIL, još uvek nema sudske odluke po ovom pitanju. Takođe, do sada nije održana nijedna obuka za sudije od strane Akademije pravde.

Na osnovu datih informacija, vidi se da osim što tužioci nisu podneli zahtev sudu za odlučivanje o korišćenju elektronskog nadzora, to se primećuje i kod advokata koji nisu podneli zahtev da se bilo koja mera za obezbeđenje prisustva okrivljenog u postupku zameni elektronskim nadzorom. Ovo pravo branioca (advokata) zagarantovano je članom 5. ovog zakona, kao i u slučajevima nasilja u porodici, jer je sam ovaj zakon u članu 4. stav 1.3 definisao garanciju lične slobode žrtve od krivičnog dela ili žrtve, što u suštini predstavlja istu svrhu kao i mera naloga za zaštitu.

Komisija je Tužilačkom savetu uputila sledeća pitanja u pismenoj formi:

1. *Koliko tužioci znaju o ovom zakonu i da li postoje slučajevi da su predlagali da se neka od mera obezbeđenja prisustva okrivljenog u postupku zameni elektronskim nadzorom?*
2. *Da li je od stupanja na snagu ovog zakona održana ikakva obuka za tužioce na Pravnoj akademiji?*

Odgovori TSK su bili da u svakom slučaju kada su ispunjeni uslovi protiv okrivljenog, tužilac podnosi zahtev za bilo koju od mera bezbednosti za njega u krivičnom postupku. Dok je u pogledu sprovođenja ovih mera u nadležnosti suda da meru odredi. U indirektnim odgovorima TSK se vidi da tužioci nemaju saznanja o postojanju ovog zakona. Shodno tome, nije primenjen član 5 zakona koji definiše pravo tužioca da se obrati sudu sa zahtevom za odlučivanje o korišćenju elektronskog nadzora.

Informacije pružene od Probacione Službe Kosova

Komisija je uputila pismena pitanja Probacionoj službi radi ocene u vezi sa:

1. *Koji je stepen saradnje Probacione službe sa policijom i sudovima, kako je definisano članom 8. stav 2, 11. stav 2. i 18. stav 2. ovog zakona?*
2. *Da li Probaciona Služba Kosova veruje da njeno sprovođenje treba da ostane u nadležnosti policije ili ovu nadležnost treba preneti na probacionu službu?*

Probaciona služba Kosova ima za cilj da ispuni svoju misiju u nadzoru i izvršenju alternativnih mera i kazni, kao i nadzora lica u okviru uslovnog puštanja iz zatvora.

Probaciona služba ima dobru saradnju sa sudovima, tužilaštvom, Kosovskom policijom, kao i sa drugim bezbednosnim institucijama po pitanju sprovođenja mera i alternativnih kazni, kao i nadzora nad licima uslovnog puštanja iz zatvora. Postoji veoma dobra saradnja sa sudovima

u realizaciji svih zahteva sudova za sastavljanje predkaznenih izveštaja, kao i sprovođenje sudskih odluka za alternativne mere i kazne koje prihvata Probaciona služba. Takođe, postoji veoma dobra saradnja sa Kosovskom policijom, posebno na regionalnom nivou gde je predstavljena probaciona služba. Na osnovu bilateralnih zahteva, informacije i izveštaji se razmenjuju sa Kosovskom policijom.

Prema informacijama dobijenim iz područnih kancelarija Probacione službe, nije bilo zahteva za izradu predkaznenog izveštaja u sprovođenju elektronskog nadzora. Kosovska probaciona služba ne raspolaže informacijama o tome da li je izrečena takva mera elektronskog nadzora.

Što se tiče aspekta odgovornosti za sprovođenje i potpunog donošenja ove mere u nadležnost Probacione službe, prvo se mora uraditi studija izvodljivosti da bi se sagledala mogućnost sprovođenja ove mere od strane Probacione službe. Treba imati u vidu da je reč o potpuno novoj meri i postupku koji zahteva specifične kapacitete i specijalizovane ljudske resurse.

Trenutno bi kombinacija nadzora i podele odgovornosti sa Kosovskom policijom bila najlakše i najprikladnije rešenje, s obzirom da Kosovska policija ima ljudske resurse i kapacitete da primeni tehnologiju u smislu logistike i operacija. Štaviše, odgovaralo bi na svoja ovlašćenja koja se odnose na bezbednost i javni red. Dakle, takva razmena bi se mogla izvršiti po nižoj ceni i većoj efikasnosti; u socijalnom aspektu, nadzor bi vršio PSK, dok bi u operativnom aspektu, operacionih sala, ovaj proces mogla da upravlja policija, u bliskoj saradnji sa Probacionom službom.

Komisija je uputila pitanja u pisanoj formi Ministarstvu unutrašnjih poslova i Policiji Kosova i to:

Od Komisije u vezi nivom sprovođenja ovog zakona i imajući u vidu nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, tražim sledeće podatke:

- 1. Koje mere MUP preduzima za sprovođenje zakona?*
- 2. Da li su doneti podzakonski akti iz člana 11. stav 3. zakona?*
- 3. Da li je operaciona sala funkcionalna predviđena članom 10. stav 3., 13., 14. i 17. zakona?*
- 4. Koliki je stepen saradnje policije sa sudovima i Probacionom službom u skladu sa članom 11. st. 2. i 18. ovog zakona?*

Povodom razmatranih pitanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova je obavestilo komisiju da će se odgovori dostavljati preko pravne kancelarije Kosovske policije i ista ne daje mnogo detalja o podacima koje traži komisija, pa ni o podzakonskim aktima.

Povodom postavljenih pitanja, Kosovska policija je saopštila da je u cilju sprovođenja Zakona 05/L-003 o elektronskom nadzoru izradila projekat kroz koji ima za cilj nabavku elektronskih uređaja za praćenje lica protiv kojih je sud odredio meru elektronskog praćenja.

Trenutno je projekat u fazi studije izvodljivosti jedne privatne kompanije, koju je angažovala Misija OEBS-a na Kosovu. Dok je Norveška ambasada obećala finansijsku podršku za ovaj projekat, pošto je projekat prilično skup i Kosovska policija nije u mogućnosti da finansira ovaj projekat zbog svog ograničenog budžeta.

U odnosu na to koliko funkcionalnih operacionih sala ima Kosovska policija, odgovor policije je bio da postoji osam operacionih sala u regionalnim policijskim upravama, a jedna operaciona sala na nivou Generalne direkcije policije.

Dok je sa Probacionom službom i sudovima rečeno da postoji dobra saradnja, ali u oblasti elektronskog praćenja i dalje nema saradnje, jer sistem još nije u funkciji.

Komisija je zatražila dodatne informacije o tome da li je od Ministarstva finansija bilo zahteva u Ministarstvu unutrašnjih poslova ili policije za dodelu sredstava za sprovođenje ovog zakona. Kosovska policija je obavestila komisiju da nije bilo zahteva upućeno Ministarstvu finansija MUP-a za izdvajanje budžeta.

Komisija je Instituciji narodnog advokata uputila pitanja u pismenoj formi u vezi sa stepenom sprovođenja ovog zakona, sa fokusom na član 2. ovog zakona.

Radna grupa je u pismenoj formi zatražila od Institucije narodnog advokata da li postoji istraživanje u vezi sa primenom ovog zakona, sa posebnim osvrtom na slučajeve nasilja u porodici, kako je definisano članom 2. Zakona (1.2. zaštitne naredbe ili hitna zaštita, predviđena članom 5. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici).

Radna grupa je prihvatila izveštaj IAP-a, Slučaj br. 621/2018, u vezi sa operativnim preventivnim merama za zaštitu žrtava nasilja u porodici, prema Zakonu br.05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda.³

Ovaj izveštaj takođe skreće pažnju institucijama odgovornim za pozitivne obaveze države koje proizilaze iz člana 25. stav 1. Ustava Republike Kosovo (Pravo na život): „*Svaki pojedinac uživa pravo na život.*“; kao propust nadležnih institucija u sprovođenju Zakona br.05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda, u kontekstu zaštite žrtava nasilja u porodici, definisane u članu 2, stav 1.2.⁴

U izveštaju se ističe nesprovođenje institucija, što je posledica nesprovođenja zakona u praksi.

GLAVNI NALAZI TOKOM PROCESA NADZORA SPROVOĐENJA ZAKONA

Komisija za nadzor sprovođenja zakona, tokom terenskih poseta i razmatranja podataka, uspela je da identifikuje glavne nalaze u primeni Zakona br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda, kao što sledi:

---

³ IZVEŠTAJ NARODNOG PRAVNIKA REPUBLIKE KOSOVA

Po službenoj dužnosti, Predmet br. 621/2018 o operativnim preventivnim merama za zaštitu žrtava nasilja u porodici, prema Zakonu br.05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda

⁴ isto

- Nisu preduzete nikakve aktivnosti/radnje od strane institucija odgovornih za sprovođenje zakona, osim izdavanja Administrativnog uputstva br. 11/2016, od Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Zakon u članovima 10, 11 i 17 predviđa donošenje tri podzakonska akta, od kojih dva podzakonska akta prema članovima 10 i 17 od strane Ministarstva pravde, i jednog podzakonskog akta prema članu 11 od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Ne postoji predlog tužioca da se elektronski nadzor koristi kao način da se obezbedi prisustvo okrivljenog u postupku (član 5. Zakona);
- Ne postoji odluka suda kojom je određen elektronski nadzor iz čl. 5. i 8. ovog zakona;
- Ne postoji obavezna i organizovana obuka na Pravnoj akademiji za sudije i tužioce;
- Od 2015. godine nije bilo zahteva MUP-a za dodatnim budžetom za nabavku opreme za početak sprovođenja zakona.

ZAKLJUČAK

Komisija utvrđuje da Zakon br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno odlukom suda, nije primenljiv u praksi.

Nesprovođenje zakona nije vezano za potrebu o izmenama i dopunama zakona, već zbog nesprovođenja nadležnih institucija.

PREPORUKE

Preporučuju se obezbeđivanje neophodanog budžeta za kupovinu opreme (narukvica);

Kosovskoj policiji se preporučuje da stavlja u funkciju operacionu salu, kako je definisano članom 13 zakona;

Preporučuje se održavanje obuka za sudije i tužioce od strane Pravne akademije, da bi se počelo sa primenom zakona, kao i obuke za advokate.